

Estratègia revisada de la Unió Europea per a un desenvolupament sostenible

Estratègia revisada de la Unió Europea per a un desenvolupament sostenible

BIBLIOTECA DE CATALUNYA. DADES CIP

Estratègia revisada de la Unió Europea per a un desenvolupament sostenible. – (Papers de Sostenibilitat ; 14)

ISBN 9788439379591

I. Romaní, Joan M., ed. II. Consejo de la Unión Europea III. Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (Catalunya) IV. Catalunya. Departament de la Vicepresidència V. Col·lecció: Papers de sostenibilitat (Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (Catalunya)) ; 14
1. Desenvolupament sostenible – Unió Europea, Països de la 504:330.35(4-6)

© Generalitat de Catalunya

Departament de la Vicepresidència

Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (CADS)

Traducció al català: Translatio

Edició a cura de: Joan Maria Romaní

Tiratge: 600 exemplars

Disseny gràfic: Barcino Serveis Gràfics

Maquetació i composició: Ediciones Gráficas Rey, S.L.

ISBN: 978-84-393-7959-1

Dipòsit legal: B-10.744-2009

Sumari

Pròleg	5
El nostre compromís en favor d'un desenvolupament sostenible	7
Objectius clau	8
Principis rectors de les polítiques	9
Aprofitament de les sinergies existents entre l'EDS de la UE i l'Estratègia de Lisboa per al creixement i l'ocupació	11
Millor elaboració de les polítiques	11
Principals reptes	12
Canvi climàtic i energia neta	12
Transport sostenible	14
Consum i producció sostenibles	16
Conservació i gestió dels recursos naturals	17
Salut pública	19
Inclusió social, demografia i fluxos migratoris	21
Pobresa al món i reptes en matèria de desenvolupament sostenible	23
Polítiques transversals que contribueixen a la societat del coneixement	25
Educació i formació	25
Recerca i desenvolupament	26
Finançament i instruments econòmics	27

Comunicació, mobilització d'agents i multiplicació de l'èxit	28
Aplicació, controls i seguiment	29
Publicacions del CADS	33

Pròleg

L'any 2002 el CADS va publicar, com a número 3 d'aquesta mateixa col·lecció, l'Estratègia de la Unió Europea per a un desenvolupament sostenible, aprovada al Consell Europeu celebrat a Göteborg els dies 15 i 16 de juny de 2001. Es tractava d'una de les primeres publicacions del CADS, i responia a l'objectiu, tal com dèiem al pròleg d'aquella publicació, de posar a disposició de tothom qui estigui interessat els documents imprescindibles per conèixer amb més profunditat tot el que significa i implica el concepte de desenvolupament sostenible.

Han passat uns quants anys, des de llavors, i malgrat tots els canvis que s'han produït a Catalunya, a Europa i al món, continua sent necessària la tasca de difusió del significat del desenvolupament sostenible i, sobretot, de les estratègies per portar-lo a la pràctica. Avui publiquem l'Estratègia revisada de la Unió Europea per a un desenvolupament sostenible (EDS), que va ser aprovada pel Consell Europeu del mes de juny de 2006. L'estratègia revisada posa al dia els principis i objectius establerts el 2001, i s'adapta a la nova Europa ampliada, ara formada per 27 Estats membres.

L'EDS revisada aprofita també les sinergies amb l'Agenda de Lisboa de l'any 2000 per al creixement i l'ocupació, de manera que desenvolupament sostenible i progrés econòmic són vistos com a processos complementaris que formen part de la mateixa estratègia de millora de la qualitat de vida i del benestar del conjunt de ciutadans europeus.

Malgrat que ha passat temps des de la seva aprovació, hem cregut adient de publicar en català aquest document ja que continua sent la guia per a les polítiques de sostenibilitat en l'àmbit europeu. A partir d'aquest marc comú, cadascun dels països membres ha de desenvolupar la seva estratègia, que l'Estat espanyol va presentar el 2007. Catalunya té aquest 2009 la il·lusió i el repte d'elaborar la seva pròpia estratègia de desenvolupament sostenible. Pensem que aquesta publicació pot ser un petit primer gra de sorra en aquesta tasca.

De la mateixa manera que es va fer en el cas europeu, el disseny de l'Estratègia Catalana de Desenvolupament Sostenible s'haurà de fer amb la participació de tots els agents de la societat catalana. Al CADS li pertoca també un paper protagonista, ja que pot aportar l'experiència i els coneixements adquirits al llarg de 10 anys dedicats al desenvolupament sostenible al nostre país.

Així, doncs, amb la mateixa il·lusió que fa deu anys, i amb els grans reptes de futur que tenim al davant, el CADS continua treballant per la transmissió al conjunt de la societat catalana dels principals documents que configuren el marc d'actuació dels governs envers un desenvolupament sostenible, a tots els nivells.

Ramon Arribas i Quintana
Director del CADS

CONSELL DE LA UNIÓ EUROPEA

Brussel·les, 9 de juny del 2006

Nova estratègia de la Unió Europea en matèria de desenvolupament sostenible

El nostre compromís en favor d'un desenvolupament sostenible

1. Un desenvolupament sostenible significa que les necessitats de l'actual generació s'haurien de satisfer sense comprometre la possibilitat que les futures generacions satisfacin les seves pròpies necessitats. Constitueix un objectiu general de la Unió Europea que figura en el Tractat i que regeix totes les polítiques i activitats de la Unió. Es tracta de preservar la capacitat de la Terra per sustentar la vida en totes les seves formes. Es basa en els principis de democràcia, igualtat de gènere, solidaritat, Estat de dret i respecte dels drets fonamentals, incloses la llibertat i la igualtat d'oportunitats per a tots. El seu objectiu és la millora contínua de la qualitat de vida i el benestar dels habitants del planeta i de les futures generacions. A tal fi, fomenta una economia dinàmica amb un alt nivell d'ocupació i d'educació, de protecció de la salut, de cohesió social i territorial i de protecció del medi ambient en un món segur i en pau, tot respectant la diversitat cultural.

2. El Consell Europeu de Göteborg (2001) va adoptar la primera Estratègia de la UE per a un desenvolupament sostenible (EDS), que el Consell Europeu de Barcelona (2002) va completar amb una dimensió exterior amb vista a la Cimera Mundial sobre el Desenvolupament Sostenible de Johannesburg (2002). No obstant això, se segueixen registrant tendències no sostenibles en relació amb el canvi climàtic i l'ús de l'energia, així com amenaces a la salut pública i fenòmens com ara la pobresa i l'exclusió social, la pressió demogràfica i l'envelliment, la gestió dels recursos naturals, la pèrdua de biodiversitat, la utilització de la terra i el transport, i estan sorgint nous reptes. Tenint en compte que aquestes tendències negatives reclamen una solució urgent, és necessària una actuació a curt termini, però mantenint una perspectiva a llarg termini. El repte principal és canviar de manera gradual els nostres models actuals de consum i de producció no sostenibles, així com l'enfocament no integrat per elaborar polítiques.

3. En aquest context, com a conclusió de la revisió de l'EDS de la UE iniciada per la Comissió l'any 2004, i tenint en compte la Comunicació de la

Comissió relativa a la revisió de l'Estratègia per a un desenvolupament sostenible - Plataforma d'acció, de desembre del 2005, així com contribucions del Consell, del Parlament Europeu, del Comitè Econòmic i Social Europeu i d'altres, el Consell Europeu ha adoptat una EDS revisada ambiciosa i global per a una UE ampliada, basant-se en l'EDS adoptada l'any 2001.

4. En el present document s'estableix una estratègia única i coherent sobre la manera en què la UE assumirà més eficaçment el seu compromís a llarg termini de respondre als reptes que planteja el desenvolupament sostenible. S'hi reitera la necessitat d'una solidaritat generalitzada i es reconeix la importància d'intensificar el nostre treball amb altres països socis de fora de la UE, inclosos aquells països de ràpid desenvolupament que tindran una incidència important en el desenvolupament sostenible mundial.

5. L'objectiu general de l'EDS de la UE revisada és determinar i elaborar mesures que permetin a la UE millorar contínuament la qualitat de vida per a les actuals i futures generacions mitjançant la creació de comunitats sostenibles capaces de gestionar i d'utilitzar els recursos de manera eficaç i aprofitar el potencial d'innovació ecològica i social que ofereix l'economia, tot garantint la prosperitat, la protecció del medi ambient i la cohesió social.

6. Com a base per a aquesta Estratègia renovada, el Consell Europeu celebrat el juny del 2005 va aprovar una declaració amb els objectius i principis següents:

Objectius clau

Protecció ambiental

Salvaguardar la capacitat de la Terra per sustentar la vida en totes les seves formes, respectar els límits dels recursos naturals del planeta i garantir un alt nivell de protecció i de millora de la qualitat del medi ambient. Prevenir i reduir la contaminació ambiental i fomentar el consum i la producció sostenibles per trencar el vincle entre creixement econòmic i degradació.

Cohesió i igualtat social

Fomentar una societat democràtica, socialment inclusiva, cohesionada, sana, segura i justa que respecti els drets fonamentals i la diversitat cultural, que ofereixi les mateixes oportunitats per a tots els seus membres i que combati la discriminació en totes les seves formes.

Prosperitat econòmica

Fomentar una economia pròspera, innovadora, rica en coneixements, competitiva i respectuosa amb el medi ambient, que garanteixi un alt nivell de vida amb plena ocupació d'alta qualitat a tot el territori de la Unió Europea.

Assumir les nostres responsabilitats internacionals

Afavorir l'establiment, a tot el món, d'institucions democràtiques basades en la pau, la seguretat i la llibertat, així com defensar-ne l'estabilitat. Contribuir de forma activa al desenvolupament sostenible del planeta i garantir que les polítiques internes i externes de la Unió Europea són coherents amb el desenvolupament sostenible del planeta i s'ajusten als compromisos internacionals.

Principis rectors de les polítiques

Promoció i protecció dels drets fonamentals

Fer de l'ésser humà el centre de les polítiques de la Unió Europea, promovent els drets fonamentals, lluitant contra totes les formes de discriminació i contribuint a la reducció de la pobresa i a l'eliminació de l'exclusió social al planeta.

Solidaritat intra i intergeneracional

Afrontar les necessitats dels habitants de la UE i de la resta del planeta, sense posar en perill la capacitat de les futures generacions per cobrir les seves.

Una societat oberta i democràtica

Garantir el dret dels ciutadans a l'accés a la informació i a la justícia. Desenvolupar canals adequats de consulta i de participació de totes les associacions i parts interessades.

Participació ciutadana

Impulsar la participació ciutadana en els processos de presa de decisions. Augmentar l'educació i la sensibilització de l'opinió pública en matèria de desenvolupament sostenible. Informar els ciutadans de l'impacte del seu

mode de vida en el medi ambient i de les alternatives més sostenibles a la seva disposició.

Participació de les empreses i dels interlocutors socials

Millorar el diàleg social, augmentar la responsabilitat social de les empreses i fomentar les associacions entre el sector públic i el privat per assolir una major cooperació i l'establiment de responsabilitats comunes per aconseguir un consum i una producció sostenibles.

Coherència de les polítiques i governança

Fomentar la coherència entre totes les polítiques de la Unió Europea i entre les accions a escala local, regional i nacional amb la finalitat d'augmentar-ne la contribució en el desenvolupament sostenible.

Integració de les polítiques

Fomentar la integració de les consideracions econòmiques, socials i ambientals, de manera que siguin compatibles i es reforcin mútuament a través del ple aprofitament dels instruments de millora de la reglamentació, com ara l'avaluació equilibrada de l'impacte i la consulta de les parts interessades.

Utilització dels millors coneixements disponibles

Garantir el desenvolupament, l'avaluació i l'execució de les polítiques d'acord amb els millors coneixements disponibles. Garantir que aquestes polítiques siguin sanes des dels punts de vista econòmic, social i ambiental, i que tinguin una bona relació cost-benefici.

Principi de precaució

En cas que existeixin dubtes científics raonables, recórrer als procediments d'avaluació i a les mesures preventives pertinents per evitar els danys a la salut humana i al medi ambient.

Principi «qui contamina paga»

Garantir que els preus reflecteixen els costos reals per a la societat de les activitats de consum i de producció i que qui contamina pagui els danys que causi a la salut pública i al medi ambient.

Aprofitament de les sinergies existents entre l'EDS de la UE i l'Estratègia de Lisboa per al creixement i l'ocupació

7. L'EDS de la UE i l'Estratègia de Lisboa per al creixement i l'ocupació són complementàries. L'EDS s'ocupa principalment de la qualitat de vida, de l'equitat entre les generacions així com a l'interior d'aquestes i de la coherència en totes les polítiques, inclosos els aspectes exteriors. Reconeix la comesa del desenvolupament econòmic en facilitar la transició a una societat més sostenible. L'Estratègia de Lisboa aporta una contribució fonamental a l'objectiu global del desenvolupament sostenible, centrant-se en accions i mesures destinades a millorar la competitivitat i el creixement econòmic i a augmentar la creació d'ocupació.

8. L'EDS de la UE conforma el marc general en el qual l'Estratègia de Lisboa, amb la seva renovada insistència en el creixement i l'ocupació, facilita l'impuls per a una economia més dinàmica. Aquestes dues estratègies reconeixen que els objectius econòmics, socials i ambientals poden reforçar-se mútuament i que, per tant, han d'avançar juntes. Ambdues estratègies tenen com a objectiu donar suport als canvis estructurals necessaris que permeten a les economies dels Estats membres fer front als reptes de la globalització mitjançant l'establiment d'una igualtat de condicions en què el dinamisme, la innovació i l'esperit emprenedor puguin florir alhora que es garanteix l'equitat social i un medi ambient sa.

9. En aquest context, l'EDS de la UE reconeix que la inversió en els capitals humà, social i ambiental, així com la innovació tecnològica, són els requisits previs per a la competitivitat i la prosperitat econòmica a llarg termini, la cohesió social, la qualitat de l'ocupació i una millor protecció del medi ambient.

Millor elaboració de les polítiques

10. L'EDS de la UE estableix un enfocament per a una millor elaboració de polítiques, sobre la base d'una millor reglamentació i del principi que el desenvolupament sostenible s'ha d'integrar a tots els nivells de l'elaboració de les polítiques. Això requereix que tots els nivells d'administració es donin suport i cooperin entre si, tenint en compte els marcs institucionals, les cultures i les condicions específiques dels diferents Estats membres.

11. En aquest sentit, totes les institucions de la UE haurien de garantir que les principals decisions polítiques es basin en propostes que hagin estat objecte d'una avaluació d'impacte d'alta qualitat, tot ponderant de manera equi-

librada la dimensió social, ambiental i econòmica del desenvolupament sostenible i tenint en compte la dimensió exterior d'aquest darrer i els costos de la inacció. Altres instruments per a una millor elaboració de polítiques són l'avaluació *a posteriori* de l'impacte de cada política i la participació pública i de les parts interessades. Els Estats membres hauran d'utilitzar en major mesura aquests instruments, i en particular l'avaluació d'impacte, a l'hora d'assignar fons públics i d'elaborar estratègies, programes i projectes.

12. Totes les institucions de la UE han de garantir que les propostes per a la consecució de finalitats, objectius i mesures siguin viables i que, si escau, vagin acompanyades dels instruments necessaris a escala de la UE.

Principals reptes

13. Tenint present l'empitjorament de les tendències ambientals, els reptes econòmics i socials de la UE, la nova pressió de la competència i els nous compromisos internacionals, l'EDS de la UE determina set reptes principals, així com les corresponents finalitats, objectius operatius i actuacions. Els seus futurs disseny i execució s'orientaran pels principis anteriorment esmentats. La referència a qualsevol acció específica s'entén sense perjudici del repartiment de competències entre la UE i els Estats membres.

Canvi climàtic i energia neta

Objectiu general: limitar el canvi climàtic i els seus costos i efectes negatius per a la societat i el medi ambient.

Objectius operatius i en xifres:

- Els compromisos del Protocol de Kyoto contrets per la UE dels 15 i la majoria dels Estats membres de la UE dels 25 per reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle abans del 2008-2012, essent l'objectiu de la UE dels 15 reduir les emissions en un 8 % en relació amb els nivells de 1990. Aspirar a una situació en què la temperatura mitjana de la superfície al món no augmenti més de 2°C en relació amb els nivells previs a la industrialització.
- La política energètica haurà de ser coherent amb els objectius de seguretat del subministrament, la competitivitat i la sostenibilitat ambiental, amb l'esperit de la política energètica per a Europa iniciada el març del 2006 pel Consell Europeu. La política energètica és crucial per abordar el repte del canvi climàtic.
- L'adaptació al canvi climàtic i la seva mitigació s'haurien d'integrar en totes les polítiques europees pertinents.

- Cap al 2010, una mitjana del 12 % del consum d'energia i del 21 % del consum d'electricitat, com a objectiu comú encara que diferenciat, hauran de procedir d'energies renovables, i es considera un augment d'aquest percentatge al 15 % cap al 2015.
- Cap al 2010, el 5,75 % del combustible utilitzat per al transport haurà de consistir en biocarburants, com a objectiu indicatiu (Directiva 2003/30/CE), i es considera un augment d'aquest percentatge al 8 % cap al 2015.
- Aconseguir un estalvi global del 9 % del consum final d'energia durant un període de nou anys fins al 2017, tal com s'indica a la Directiva sobre eficiència de l'ús final de l'energia i dels serveis energètics.

Les accions que cal emprendre hauran d'incloure en particular les mesures següents:

- De conformitat amb el Pla d'Acció de Mont-real sobre el Clima, adoptat a l'empara de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic, la UE ha de preparar immediatament, per al règim posterior al 2012, opcions que siguin coherents amb l'objectiu de no superar 2°C, mitjançant la participació constructiva en un ampli diàleg sobre la cooperació a llarg termini i, alhora, a través d'un procés en el marc del Protocol de Kyoto, d'acord amb els principis de les responsabilitats comunes però diferenciades i les capacitats respectives.
- Sense anticipar nous plantejaments per a la diferenciació entre Parts en un futur marc just i flexible, la UE espera explorar, juntament amb altres parts, estratègies per assolir les reduccions necessàries d'emissions i creu que s'han de considerar, en aquest context, formes de reducció pel grup dels països desenvolupats de l'ordre del 15-30 % per al 2020 en relació amb la base de referència contemplada al Protocol de Kyoto, i superiors, de conformitat amb l'esperit de les conclusions del Consell de Medi Ambient.
- En el marc de la segona fase del Programa Europeu sobre el Canvi Climàtic, la Comissió i els Estats membres donaran prioritat a noves accions per explotar de manera sistemàtica les opcions rendibles de reducció de les emissions d'automòbils i avions. En aquest context, s'exploraran com a opcions de mitigació la retenció i l'emmagatzematge de carboni.
- La Comissió completarà en el seu moment una revisió del règim per al comerç de drets d'emissió a la UE (EU ETS), oferint així seguretat jurídica a mitjà i llarg termini als inversors, i en considerarà l'extensió a d'altres gasos amb efecte d'hivernacle i a altres sectors, concretament a l'aviació, com ja va sol·licitar el Consell.
- La Comissió i els Estats membres reforçaran el liderat de la UE mitjançant l'adopció i l'execució d'un pla d'acció ambiciós i realista sobre l'eficiència

energètica, tenint present un potencial d'estalvi d'energia de la UE del 20 % per al 2020, segons les estimacions de la Comissió, i tenint en compte les mesures ja aplicades pels Estats membres.

- La Comissió durà a terme una anàlisi sobre la manera d'assolir els actuals objectius (2010) per a les energies renovables i seguir fomentant aquestes energies de manera rendible a llarg termini, i, així mateix, fomentar l'ús de biocombustibles en el sector del transport, tot això acompanyat d'un diàleg constructiu amb la indústria del petroli i totes les parts interessades, donant el màxim suport a la recerca i el desenvolupament en relació amb la segona generació de biocombustibles. La fixació de nous objectius es justificarà sobre la base d'anàlisis detallades del potencial i de la rendibilitat de mesures addicionals. Durant tots aquests processos, s'hauran de tenir en compte les característiques específiques dels Estats membres i la necessitat de flexibilitat en el desenvolupament de la seva combinació de fonts d'energia, així com els problemes de les illes o de les regions molt aïllades del mercat energètic de la UE.
- La Comissió i els Estats membres hauran de fomentar la utilització de biomassa amb vista a diversificar les fonts de subministrament de combustible de la UE, reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, oferir noves oportunitats d'ingressos i ocupació a les zones rurals, i dur endavant propostes al pla d'acció per a la biomassa en els tres sectors de què consta: calefacció i refrigeració, electricitat i transport. Tot això s'hauria de fer en el marc d'una estratègia a llarg termini per a la bioenergia més enllà del 2010.
- Els Estats membres haurien de millorar l'eficiència de les centrals elèctriques, en particular mitjançant el foment de la cogeneració elèctrica i tèrmica.

Transport sostenible

Objectiu general: garantir que els nostres sistemes de transport responguin a les necessitats econòmiques, socials i ambientals de la societat i, alhora, reduir al mínim les repercussions negatives sobre l'economia, la societat i el medi ambient.

Objectius operatius i en xifres:

- Dissociar el creixement econòmic i la demanda de transport, amb l'objectiu de reduir les conseqüències ambientals.
- Assolir nivells sostenibles de consum d'energia en el sector dels transports i reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.
- Reduir les emissions contaminants del transport a nivells que en minimitzin els efectes sobre la salut humana i el medi ambient.

- Assolir el canvi equilibrat cap a modes de transport més compatibles amb el medi ambient, per aconseguir un sistema de transport i de mobilitat sostenible.
- Reduir la contaminació acústica procedent dels transports, a la seva font i mitjançant mesures pal·liatives, per reduir les repercussions sobre la salut dels nivells d'exposició generals.
- Modernitzar, per al 2010, el marc europeu de serveis públics de transport de passatgers, per tal de millorar-ne l'eficiència i el rendiment.
- D'acord amb l'estratègia de la UE sobre les emissions de CO₂ dels vehicles utilitaris lleugers, la flota mitjana de cotxes nous haurà d'assolir unes emissions de CO₂ de 140g/km per al 2008-2009 i de 120g/km per al 2012.
- Reduir a la meitat per al 2010 el nombre de morts a les carreteres en comparació amb les xifres del 2000.

Les accions que cal emprendre hauran d'incloure en particular les mesures següents:

- La UE i els Estats membres prendran mesures per millorar el rendiment econòmic i ambiental de tots els modes de transport i, si escau, mesures amb la finalitat de passar del transport vial al ferrocarril, la navegació i el transport públic de passatgers i per reduir la intensitat del transport mitjançant la reestructuració del procés logístic i de producció i el canvi de comportament, juntament amb una millor connexió dels diferents modes de transport.
- La UE i els Estats membres milloraran l'eficiència energètica en el sector del transport mitjançant el recurs a instruments rendibles.
- La UE i els Estats membres centraran la seva atenció en possibles alternatives al transport de passatgers i de mercaderies per carretera, incloent-hi el desenvolupament adequat de la Xarxa transeuropea i d'enllaços logístics intermodals de transport, entre altres coses mitjançant les mesures d'aplicació previstes al programa d'acció de la Comissió per al transport per vies navegables («NAIADES») i el programa «Marco Polo II».
- La Comissió continuarà examinant la possibilitat de gravar l'ús d'infraestructures per a tots els modes de transport, tot inspirant-se en les noves oportunitats que ofereixen les noves tecnologies de satèl·lits, informació i comunicació. En el marc de la Directiva sobre el distintiu europeu, la Comissió presentarà com a molt tard l'any 2008 un model d'aplicació general transparent i global per avaluar tots els costos externs, que servirà de base per als futurs càlculs del cànon relatiu a les infraestructures.
- La Comissió i els Estats membres intentaran avançar per trobar solucions globals eficaces a fi de reduir els efectes negatius del trànsit internacional marítim i aeri.

- Amb vista a reduir a la meitat les morts esdevingudes en el transport per carretera i reduir el nombre de persones ferides en el trànsit per carretera, s'haurà d'augmentar la seguretat vial mitjançant la millora de les infraestructures, l'augment de la seguretat dels vehicles, el foment de campanyes comunes de sensibilització a escala europea amb vista a canviar el comportament dels usuaris de les carreteres, i l'establiment d'un sistema de control de l'aplicació a nivell transfronterer.
- D'acord amb l'Estratègia temàtica per al medi ambient urbà, les autoritats locals haurien d'elaborar i aplicar plans i sistemes de transport urbà que tinguin en compte les orientacions tècniques facilitades per la Comissió l'any 2006 i examinar les possibilitats d'una cooperació més estreta entre ciutats i zones limítrofes.
- La Comissió i els Estats membres elaboraran una estratègia de la UE, a llarg termini i de forma coherent, relativa als combustibles.

Consum i producció sostenibles

Objectiu general: fomentar patrons de consum i de producció sostenibles.

Objectius operatius i en xifres:

- Fomentar el consum i la producció sostenibles atenent al desenvolupament social i econòmic pel que fa a la capacitat de càrrega dels ecosistemes i dissociant el creixement econòmic de la degradació ambiental.
- Millorar el rendiment ambiental i social per a productes i procediments, i fomentar-ne l'adopció per les empreses i els consumidors.
- Aspirar a assolir per al 2010 a tota la UE un nivell mitjà de contractació pública ecològica igual al que han assolit fins ara els Estats membres més destacats.
- La UE haurà de procurar incrementar la seva part del mercat mundial en l'àmbit de les tecnologies ambientals i de les innovacions ecològiques.

Les accions que cal emprendre hauran d'incloure en particular les mesures següents:

- La Comissió i els Estats membres estudiaran possibles accions per assolir uns patrons de consum i de producció més sostenibles a escala de la UE i mundial, en particular a través del Procés de Marràqueix i de la Comissió sobre el Desenvolupament Sostenible, de les Nacions Unides. En aquest sentit, la Comissió proposarà per al 2007 un pla d'acció de la UE per al consum i la producció sostenibles, que haurà d'ajudar a identificar i superar les barreres per

a aquests tipus de producció i de consum, així com garantir una major coherència entre les diferents polítiques connexes, sensibilitzar els ciutadans i canviar els hàbits de consum no sostenible.

- La Comissió i els Estats membres hauran d'iniciar un diàleg amb empreses i altres interessats pertinents amb la finalitat d'establir objectius de rendiment ambiental i social per a productes i procediments.
- La Comissió i els Estats membres desenvoluparan un procés estructurat per compartir les millors pràctiques i experiències en allò que fa referència a la contractació pública ecològica, tenint en compte les possibilitats de fomentar aquesta contractació a escala local i regional. La Comissió facilitarà periòdicament una avaluació comparativa, a escala de la UE, del funcionament de la contractació pública ecològica, segons una metodologia d'avaluació basada en uns paràmetres acordats i objectius, i examinarà amb els Estats membres la millor manera de fomentar aquesta contractació per a d'altres grups importants de productes d'ara al 2007.
- La Comissió i els Estats membres redoblaran els seus esforços per fomentar i difondre innovacions socials i ecològiques així com tecnologies ambientals, per exemple mitjançant l'aplicació efectiva del pla d'actuació a favor de les tecnologies ambientals per totes les parts afectades per tal de crear noves oportunitats econòmiques i nous mercats.
- La Comissió proposarà estendre els sistemes d'etiquetatge de rendiment, utilitzats en els aparells elèctrics i els automòbils, a d'altres grups de productes nocius per al medi ambient, inclosos els productes que tinguin un impacte ambiental elevat.
- Els Estats membres hauran de donar suport a campanyes d'informació conjunta amb els minoristes i altres organitzacions a fi de promoure els productes sostenibles, com per exemple productes procedents de l'agricultura ecològica i del comerç just, així com productes innocuus per al medi ambient.

Conservació i gestió dels recursos naturals

Objectiu general: millorar la gestió i evitar l'explotació excessiva dels recursos naturals, tot reconeixent el valor dels serveis de l'ecosistema.

Objectius operatius i en xifres:

- Millorar l'eficàcia dels recursos per reduir l'ús generalitzat dels recursos naturals no renovables i el corresponent impacte ambiental de l'ús de matèries primeres, utilitzant recursos naturals renovables en un percentatge que no en superi la capacitat de regeneració.

- Obtenir i mantenir un avantatge competitiu mitjançant la millora de l'eficiència dels recursos, en particular mitjançant la promoció de les innovacions ecològicament eficients.
- Millorar la gestió i evitar l'explotació excessiva dels recursos naturals renovables, com ara la pesca, la biodiversitat, l'aigua, l'aire, la terra i l'atmosfera, i restaurar els ecosistemes marins degradats abans del 2015 d'acord amb el Pla de Johannesburg 2002, incloent-hi l'assoliment del màxim rendiment sostenible de la pesca per al 2015.
- Aturar la pèrdua de la biodiversitat a la UE i contribuir de manera eficaç a reduir-ne significativament l'índex mundial per al 2010.
- Contribuir de manera eficaç per assolir el 2015 els quatre objectius globals de les Nacions Unides per al sector forestal.
- Evitar la producció de residus i augmentar l'ús eficaç dels recursos naturals mitjançant l'aplicació del concepte de cicle de vida i el foment de la reutilització i el reciclatge.

Les accions que cal emprendre hauran d'incloure en particular les mesures següents:

- En l'àmbit de l'agricultura i la pesca, els Estats membres i la Comissió realitzaran esforços addicionals mitjançant els nous programes per al desenvolupament rural, la política pesquera comuna reformada, els nous marcs legislatius per a l'agricultura ecològica i el benestar dels animals, així com el pla d'acció per a la biomassa.
- La Comissió i els Estats membres hauran de basar-se en l'estratègia de la UE per al consum sostenible de recursos naturals, que haurà de completar-se amb una sèrie d'objectius i de mesures a escala de la UE. L'Agència Europea del Medi Ambient haurà d'aportar la seva ajuda en allò que fa referència a la mesura de l'eficiència dels recursos.
- S'haurà de reforçar una gestió sostenible dels boscos mitjançant l'adopció l'any 2006 d'un pla d'acció forestal de la UE, i el compromís de les Comunitats a la Conferència Ministerial sobre la protecció dels boscos a Europa, inclosa l'aplicació de les seves resolucions.
- Els Estats membres hauran de completar la xarxa Natura 2000, inclosa la designació de zones marines. S'haurà de prestar una atenció especial a la necessitat de millorar l'aplicació de Natura 2000 i de les mesures de protecció i de gestió d'espècies.
- Els Estats membres hauran d'aplicar l'estratègia sobre la biodiversitat de la UE, tant a escala de la UE com a escala mundial (Conveni sobre la diversitat

biològica), i, en col·laboració amb la Comissió, adoptar mesures per determinar i aplicar accions prioritàries per tal d'assolir l'objectiu d'aturar la pèrdua de la biodiversitat per al 2010 i endavant.

- La Comissió i els Estats membres s'hauran d'esforçar per millorar la gestió integrada dels recursos hídrics, el medi ambient marí, i promoure la gestió integrada de les zones costaneres.
- Sobre la base del Llibre verd de la Comissió sobre política marítima, a partir del 2008 s'elaboraran, de manera més sostinguda i integrada, polítiques relacionades amb els mars i oceans.

Salut pública

Objectiu general: fomentar una bona salut pública en igualtat de condicions i millorar-ne la protecció davant de les amenaces sanitàries.

Objectius operatius i en xifres:

- Millorar la protecció davant de les amenaces sanitàries mitjançant la creació de capacitat per respondre-hi de manera coordinada.
- Continuar millorant la legislació en matèria d'aliments i pinsos, inclosa una revisió de l'etiquetatge dels productes alimentaris.
- Continuar fomentant normes elevades de sanitat i de benestar animals a la UE i a nivell internacional.
- Reduir l'increment de les malalties relacionades amb formes de vida i de les malalties cròniques, especialment en els grups i zones desfavorides des del punt de vista socioeconòmic.
- Reduir les desigualtats sanitàries dins dels Estats membres, i entre ells, prenent en consideració els principals factors determinants de la salut, així com una adequada promoció d'aquesta, i estratègies per a la prevenció de malalties. Les mesures que es duguin a terme hauran de tenir en compte la cooperació internacional en fòrums com ara l'OMS, el Consell d'Europa, l'OCDE i la UNESCO.
- Procurar que, el 2020, les substàncies i els preparats químics, inclosos els pesticides, es produeixin, es manipulin i s'utilitzin de forma que no suposin un risc important per a la salut humana i el medi ambient. En aquest sentit, la ràpida adopció del Reglament relatiu al registre, l'avaluació, l'autorització i la restricció de les substàncies i preparats químics (REACH) constituirà una fita important, l'objectiu de la qual, en darrer terme, és la substitució de les substàncies molt preocupants per altres substàncies o tecnologies alternatives adequades.

- Millorar la informació sobre la contaminació ambiental i les repercussions negatives sobre la salut.
- Millorar la salut mental i combatre els intents de suïcidi.

Les accions que cal emprendre hauran d'incloure en particular les mesures següents:

- La Comissió, en col·laboració amb els Estats membres, el Centre Europeu per a la Prevenció i el Control de les Malalties (CEPCE) i l'OMS continuaran desenvolupant i reforçant les capacitats a escala de la UE i dels Estats membres per respondre de manera coordinada a les amenaces contra la salut, per exemple millorant els actuals plans d'acció relatius a les amenaces sanitàries.
- La Comissió i els Estats membres fomentaran una millor prevenció sanitària i de les malalties, prenent en consideració els factors determinants de la salut en totes les polítiques i activitats pertinents. S'haurà de prestar especial atenció a l'elaboració i aplicació d'estratègies i mesures que tinguin com a objectiu els factors determinants de la salut relacionats amb l'estil de vida, com ara les drogues, el consum de tabac, les begudes pernicioses, la dieta errònia i la inactivitat física, així com les malalties cròniques.
- Les polítiques sanitàries dels Estats membres haurien de tendir a la creació i l'aplicació d'estratègies per ajudar homes i dones a assolir i mantenir un estat emocional positiu i millorar d'aquesta manera el seu benestar, la seva percepció subjectiva de la qualitat de vida i la seva salut física i mental.
- La Comissió proposarà altres millores en la legislació en matèria d'aliments i de pinsos de conformitat amb els principis exposats als articles 14 i 15 del Reglament (CE) 178/2002 relatiu a la seguretat dels aliments i dels pinsos. És necessari, en particular, introduir millores en el funcionament del sistema de producció i d'utilització d'aliments i de pinsos modificats genèticament, a fi de dissipar les pors dels Estats membres, les parts interessades i el públic en general tot garantint-los que les decisions que es prenen en la matèria es basen en l'avaluació i la gestió dels riscos, que també tenen en compte els possibles efectes a llarg termini en la vida i la salut humanes, en la vida i el benestar dels animals, en el medi ambient i els interessos dels consumidors.
- La Comissió, juntament amb els Estats membres, aplicarà una estratègia de la UE per combatre el VIH/SIDA a la UE i als països limítrofes. Els Estats membres han d'incrementar els seus esforços per aplicar l'actual programa de la UE per a l'actuació en la lluita contra el VIH/SIDA, la malària i la tuberculosi en tercers països. S'hauran d'establir vincles concrets amb altres mesures comunitàries, com ara l'estratègia per a l'Àfrica.
- La Comissió, juntament amb els Estats membres, facilitarà més informació sobre la contaminació ambiental i els efectes negatius sobre la salut i coordi-

narà la investigació de les relacions existents entre els contaminants ambientals, l'exposició a aquests contaminants i les seves repercussions sobre la salut, per tal d'entendre millor quins factors ambientals causen problemes sanitaris i determinar la millor forma de prevenir-los.

- La Comissió haurà de proposar una estratègia per a la millora de la qualitat de l'aire interior, tot concedint una atenció especial a les emissions de COV.
- La Comissió i els Estats membres hauran de prestar major atenció als grups més vulnerables, en particular els nens, mitjançant la contribució de la UE al Programa d'acció europeu sobre medi ambient i salut infantil (CEHAPE).
- La Comissió i els Estats membres continuaran aplicant el Programa paneuropeu sobre transport, salut i medi ambient, per exemple mitjançant la integració dels aspectes ambientals i sanitaris en la presa de decisions, el seguiment i l'avaluació de l'impacte de la política de transports.

Inclusió social, demografia i fluxos migratoris

Objectiu general: crear una societat socialment inclusiva mitjançant la presa en consideració de la solidaritat intra i intergeneracional, i assegurar i millorar la qualitat de vida dels ciutadans com a condició prèvia per a un benestar individual durador.

Objectius operatius i en xifres:

- Perseguir l'objectiu fixat per la UE de prendre mesures que incideixin de manera decisiva en la reducció del nombre de persones exposades a la pobresa i a l'exclusió social d'aquí al 2010, tot centrant-se especialment en la necessitat de reduir la pobresa infantil.
- Garantir un alt nivell de cohesió social i territorial a escala de la UE i als Estats membres, així com de respecte per la diversitat cultural.
- Donar suport als Estats membres en els seus esforços per modernitzar la protecció social, tot tenint en compte els canvis demogràfics.
- Incrementar significativament la participació al mercat laboral de les dones i dels treballadors de més edat en funció d'objectius fixats, així com augmentar l'ocupació dels emigrants per al 2010.
- Continuar desenvolupant una política d'immigració a la Unió Europea, acompanyada de polítiques destinades a reforçar la integració dels emigrants i de les seves famílies, tenint així mateix en compte la dimensió econòmica de la migració.
- Reduir els efectes negatius de la globalització per als treballadors i les seves famílies.

- Fomentar una major ocupació dels joves. Incrementar els esforços per reduir al 10 % l'abandonament escolar i garantir que almenys el 85 % dels joves de 22 anys hagin finalitzat l'educació secundària postobligatòria. A finals del 2007, tot jove que hagi abandonat l'escola i que estigui sense feina hauria de rebre, en el termini de sis mesos, una oferta de feina, un contracte d'aprenentatge, una formació addicional o alguna altra mesura que millori la seva capacitat d'ocupació. L'any 2010, aquest termini s'hauria d'haver reduït a quatre mesos.
- Augmentar la participació dels discapacitats al mercat laboral.

Les accions que cal emprendre hauran d'incloure en particular les mesures següents:

- Basant-se en els nous objectius i mètodes de treball per a la protecció i la inclusió social aprovats pel Consell Europeu el març del 2006, els Estats membres i la Comissió prosseguiran la seva cooperació utilitzant el mètode obert de coordinació. En aquest sentit, la UE i els Estats membres prendran també les mesures necessàries per reduir de manera ràpida i significativa la pobresa infantil i intentar oferir a tots els nens igualtat d'oportunitats, independentment del seu origen social, gènere o discapacitat.
- Tenint en compte la Comunicació «Serveis socials d'interès general», la Comissió i els Estats membres seguiran esforçant-se per garantir que els serveis socials contribueixin activament a la inclusió i cohesió social, tot donant suport als objectius de creixement i d'ocupació. La Comissió i els Estats membres prosseguiran així mateix els treballs destinats a aclarir millor la incidència de la legislació comunitària en els serveis socials d'interès general.
- Els Estats membres continuaran aplicant el Pacte Europeu per a la Joventut. En el marc del diàleg estructurat amb els joves, durant cada presidència s'hauria de convidar les organitzacions actives en l'àmbit de la política europea per a la joventut, com per exemple el Fòrum Europeu de la Joventut, a presentar qüestions relacionades amb el desenvolupament sostenible que siguin d'interès per als joves, i preparar aquest diàleg entre la joventut i els diferents governs.
- Els Estats membres i la UE aplicaran el Pacte europeu per a la igualtat de gènere, aprovat al Consell Europeu de març del 2006.
- Tenint en compte l'envelliment de la població a tots els països europeus, la sostenibilitat i l'adequació de les pensions continuarà essent una qüestió important en els propers decennis. La UE seguirà donant suport als esforços dels Estats membres per modernitzar els sistemes de protecció social i garantir-ne la sostenibilitat. Els Estats membres hauran de reduir a un ritme satisfactori el deute públic, tot augmentant la taxa d'ocupació i la productivitat, així com reformant l'assistència sanitària i els sistemes d'assistència a llarg termini.

- La Comissió adoptarà l'any 2006 una Comunicació sobre el futur demogràfic d'Europa, en la qual s'examinarà la manera en què la UE pot ajudar els Estats membres a respondre als reptes demogràfics, especialment mitjançant el foment d'estratègies per a l'envelliment actiu i saludable, la conciliació de la vida laboral i familiar, i la dotació de millors condicions per a les famílies, tenint en compte així mateix la contribució de la immigració.
- Els Estats membres hauran d'analitzar les possibles implicacions del canvi demogràfic per a la utilització de la terra i el consum de recursos i d'energia, així com la mobilitat, i tenir-les en compte en la planificació i en la inversió a tots els nivells.
- La UE i els Estats membres continuaran elaborant una política de la UE en matèria d'immigració, acompanyada de polítiques per consolidar la integració dels immigrants i de les seves famílies, especialment mitjançant el programa d'actuació relatiu a la immigració, que contempla procediments d'admissió. Així mateix, intensificaran la cooperació amb tercers països i s'esforçaran per trobar respostes comunes al control dels fluxos migratoris. L'any 2006, la Comissió presentarà una Comunicació sobre les futures prioritats en la lluita contra la immigració il·legal.

Pobresa al món i reptes en matèria de desenvolupament sostenible

Objectiu general: fomentar de forma activa el desenvolupament sostenible al món i garantir que les polítiques internes i externes de la Unió Europea siguin coherents amb el desenvolupament sostenible mundial i amb els seus compromisos internacionals.

Objectius operatius i en xifres:

- Avançar de manera significativa cap al compliment dels compromisos assumits per la UE en relació amb les finalitats i els objectius convinguts a escala internacional, en particular els que figuren a la Declaració del Mil·lenni i els que es deriven de la Cimera mundial sobre el desenvolupament sostenible, celebrada a Johannesburg l'any 2002, així com d'altres processos connexes, com el Consens de Monterrey sobre el finançament per al desenvolupament, el Programa de Doha per al desenvolupament, i la Declaració de París sobre harmonització de l'ajuda.
- Contribuir a millorar la gestió internacional del medi ambient, especialment en el context del seguiment dels resultats de la Cimera mundial del 2005, i consolidar els acords multilaterals sobre medi ambient (AMMA).
- Augmentar el volum d'ajuda fins al 0,7 % del producte interior brut (PIB) el 2015, amb un objectiu intermedi del 0,56 % l'any 2010.

- i) Els Estats membres el PIB dels quals no ha assolit un nivell del 0,51 % de l'assistència oficial al desenvolupament (AOD) es comprometen a assolir-lo el 2010, en el marc dels seus respectius processos de dotació pressupostària, mentre que els que ja han superat aquesta xifra es comprometen a mantenir el seu esforç.
 - ii) Els Estats membres que s'han adherit a la UE després del 2002 i el PIB dels quals encara no ha assolit un nivell del 0,17 % de l'AOD s'esforçaran per augmentar-lo, en el marc dels seus respectius processos de dotació pressupostària, per tal d'assolir aquell nivell el 2010, mentre que els que ja han superat aquesta xifra es comprometen a mantenir el seu esforç.
 - iii) Els Estats membres es comprometen a fer arribar la seva AOD al 0,7 % del PIB d'ara al 2015, mentre que els que ja han assolit aquest objectiu es comprometen a romandre per sobre d'aquesta xifra; els Estats membres que s'han adherit a la UE després del 2002 s'esforçaran per fer arribar la seva AOD, d'aquí al 2015, al 0,33 % del PIB.
- Fomentar el desenvolupament sostenible en el context de les negociacions de l'OMC, de conformitat amb el preàmbul de l'Acord de Marràqueix pel qual es crea l'Organització Mundial del Comerç, que estableix el desenvolupament sostenible com un dels seus principals objectius.
 - Incrementar l'eficàcia, la coherència i la qualitat de les polítiques d'ajuda de la UE i dels Estats membres en el període 2005-2010.
 - Incloure la problemàtica del desenvolupament sostenible en totes les polítiques exteriors de la UE, inclosa la Política Exterior i de Seguretat Comuna, entre altres coses convertint-la en un objectiu de la cooperació multilateral i bilateral per al desenvolupament.

Les accions que cal emprendre hauran d'incloure en particular les mesures següents:

- Aplicació de la iniciativa «Aigua per viure», de la iniciativa de la UE «Energia per a l'eradicació de la pobresa i per al desenvolupament sostenible», així com de les mesures proposades en el marc de la Coalició de Johannesburg per a les energies renovables i de l'enfocament estratègic per a la gestió dels productes químics a nivell internacional.
- Desenvolupament d'un marc comú de programació comunitària, un major recurs a les accions conjuntes i al cofinançament de projectes, així com l'augment de la coherència entre les polítiques de desenvolupament i les altres polítiques. La qualitat i l'eficàcia de l'ajuda es podrien augmentar, per exemple, mitjançant un suport pressupostari efectiu, la reducció del deute i la desvinculació de l'ajuda.

- Els Estats membres i la Comissió hauran d'aplicar les estratègies de la UE sobre Àfrica, Amèrica llatina i el Pacífic.
- La Comissió i els Estats membres intensificaran els seus esforços per tal que la mundialització contribueixi al desenvolupament sostenible, i intensificaran la seva actuació per tal que el comerç internacional i la inversió s'utilitzin com a instrument per assolir un autèntic desenvolupament sostenible a escala mundial. En aquest context, la UE hauria de cooperar amb els seus socis comercials per millorar el nivell ecològic i social i utilitzar a tal fi tot el potencial dels acords comercials o de cooperació a escala regional o bilateral.
- Les inversions a través del Banc Europeu d'Inversions i l'Associació UE-Àfrica per a les Infraestructures hauran de donar suport als objectius del desenvolupament sostenible. El Banc Europeu d'Inversions haurà d'avaluar els seus préstecs tenint en compte la contribució a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni i al desenvolupament sostenible.
- Els Estats membres i la Comissió hauran de cooperar per promoure la posició de la UE sobre la transformació del Programa per al medi ambient de les Nacions Unides en una agència especialitzada de les Nacions Unides o UNEO, establerta a Nairobi amb un mandat reforçat i un finançament estable, suficient i previsible.

Polítiques transversals que contribueixen a la societat del coneixement

Educació i formació

14. L'educació és una condició per fomentar canvis en les conductes i oferir a tots els ciutadans les competències clau necessàries per assolir el desenvolupament sostenible. L'èxit en l'empresa d'invertir les tendències no sostenibles dependrà en gran mesura del fet que hi hagi una educació d'alta qualitat a tots els nivells orientada al desenvolupament sostenible, que inclogui la formació sobre assumptes com ara l'ús sostenible de les energies i els sistemes de transport, pautes de consum i de producció sostenibles, salut, competència dels mitjans de comunicació i un sentit de la ciutadania global responsable.

15. L'educació pot contribuir a augmentar la cohesió i el benestar socials mitjançant inversions en capital social i garantint la igualtat d'oportunitats i la participació dels ciutadans, especialment dels grups desfavorits, per tal d'assolir un major grau de sensibilització i de comprensió de la complexitat i de les mol-

tes interdependències del món actual. Una educació que proporciona a homes i dones competències que incrementen la seva capacitat d'ocupació i que condueixen a una ocupació d'alta qualitat és també un element clau a l'hora de reforçar la competitivitat de la UE.

16. Tenint present la Comunicació «i2010 – Una societat de la informació europea per al creixement i l'ocupació», la Comissió i els Estats membres abordaran qüestions com ara la igualtat d'oportunitats, la capacitació en TIC i les diferències entre regions.

17. En el context del Decenni de les Nacions Unides de l'Educació per al Desenvolupament Sostenible (2005-2014), els Estats membres podrien seguir desenvolupant els seus plans d'acció nacionals, tot recorrent en particular al programa de treball «Educació i formació 2010», els objectius del qual se centren en la qualitat i en la pertinència, en l'accés de tots i en el caràcter obert dels sistemes i les institucions a la societat i al món. Els Estats membres podrien desenvolupar l'educació per al desenvolupament sostenible i una formació específica per als professionals de sectors clau com la construcció, l'energia i el transport. S'hauria de concedir especial atenció a la formació del professorat. S'haurien de dur a la pràctica també l'Estratègia d'Educació per al Desenvolupament Sostenible de la CEPE de l'ONU adoptada a Vínus l'any 2005. L'educació per al desenvolupament sostenible també s'hauria de fomentar a nivell de la UE. El Parlament Europeu i el Consell adoptaran l'any 2006 un programa d'acció integrat en l'àmbit de l'educació permanent per al 2007-2013.

Recerca i desenvolupament

18. La recerca sobre el desenvolupament sostenible ha d'incloure projectes de suport a les decisions a curt termini i concepcions visionàries a llarg termini i ha d'atendre problemes globals i regionals. Ha de fomentar enfocaments interdisciplinaris i transdisciplinaris que incloguin les ciències socials i naturals i que permetin superar la incomunicació entre la ciència, la definició de les polítiques i la seva posada en pràctica. El paper positiu de la tècnica per al creixement intel·ligent ha de seguir desenvolupant-se. Segueix essent molt necessari continuar investigant sobre la interacció entre els sistemes socials, econòmics i ecològics i les metodologies i instruments de l'anàlisi de riscos, la visió retrospectiva i prospectiva i els sistemes de prevenció.

19. En aquest sentit, és fonamental aconseguir l'aplicació efectiva del 7è Programa marc de la Comunitat Europea d'Accions de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Demostració, amb participació de les institucions universitàries, la indústria i els responsables polítics, i fer avançar l'aplicació del Pla d'acció per a les tecnologies ambientals.

20. A fi de millorar la comprensió de les interrelacions entre les tres dimensions del DS, podria ampliar-se el nucli del sistema de comptabilitat del producte interior per tal d'integrar, entre altres coses, conceptes d'existències i fluxos i treball no integrat al mercat, i seguir desenvolupant-se, per exemple amb comptes satèl·lit sobre despeses ambientals i fluxos materials, tot tenint en compte les millors pràctiques internacionals.

21. Les universitats, les institucions de recerca i les empreses privades tenen totes elles un paper essencial a dur a terme en el foment de la recerca que dona suport als esforços per garantir que el creixement econòmic i la protecció del medi ambient es reforcin mútuament. Les universitats i altres institucions d'ensenyament superior tenen un paper clau a l'hora d'oferir educació i formació que doti la força de treball qualificada de les competències necessàries per desenvolupar i explotar plenament les tecnologies sostenibles. A més, haurien de contribuir a una gestió d'impacte ambiental reduït mitjançant enfocaments interdisciplinaris i basant-se en les xarxes existents. S'hauria de promoure la creació d'associacions i la cooperació entre universitats i institucions d'ensenyament superior europees i de tercers països així com el foment de la creació de xarxes i l'aprenentatge *inter pares*.

Finançament i instruments econòmics

22. La UE tractarà d'utilitzar tots els instruments d'actuació en l'aplicació de les seves polítiques. S'haurien d'utilitzar els instruments econòmics més apropiats per fomentar la transparència del mercat i preus que reflecteixin els costos econòmics, socials i ambientals reals dels productes i serveis (aconseguir preus correctes). S'hauria de reconèixer el potencial d'aquests instruments per conciliar la protecció del medi ambient i el creixement econòmic intel·ligent tot explotant les possibilitats de guany per a tots. A més, caldria considerar-ne l'adequació en funció d'un conjunt de criteris, com ara la seva repercussió en la competitivitat i la productivitat.

23. Els Estats membres s'haurien de plantejar noves mesures per desplaçar la fiscalitat des del treball al consum de recursos i energia, o a la contaminació, o a ambdues coses, per tal de contribuir a l'assoliment dels objectius de la UE d'augmentar l'ocupació i de reduir de manera rendible les repercussions negatives sobre el medi ambient. En aquest context, la Comissió hauria de recopilar la informació pertinent abans del 2007.

24. Abans del final del 2008, la Comissió hauria de presentar un programa per a la reforma, sector per sector, de les subvencions que tenen efectes negatius considerables sobre el medi ambient i que són incompatibles amb el desenvolupament sostenible, amb vista a eliminar-les gradualment.

25. A fi d'aconseguir utilitzar i canalitzar el finançament de la UE de manera òptima per tal de fomentar el desenvolupament sostenible, els Estats membres i la Comissió haurien de coordinar i potenciar les complementarietats i sinergies entre els diferents tipus de mecanismes de cofinançament comunitaris i d'altres fonts, com ara la política de cohesió, el desenvolupament rural, l'instrument financer per al medi ambient («Life+»), la recerca i el desenvolupament tecnològics, el Programa per a la Innovació i la Competitivitat, i el Fons Europeu de la Pesca.

Comunicació, mobilització d'agents i multiplicació de l'èxit

26. La Comissió generalitzarà la presència del desenvolupament sostenible en les seves activitats d'informació, conscienciació i comunicació, i, juntament amb altres institucions comunitàries, continuarà organitzant actes i reunions de parts interessades sobre els diversos aspectes de l'estratègia, per difondre noves idees i intercanviar les millors pràctiques. En aquest context, la Comissió hauria d'elaborar una guia de divulgació sobre aquesta estratègia, que inclogui pràctiques correctes i polítiques correctes dels Estats membres, per contribuir a l'augment de la consciència pública en l'àmbit del desenvolupament sostenible. S'hauria de recórrer als instruments de comunicació apropiats per mesurar les repercussions de les activitats humanes en la capacitat de la Terra per sustentar la vida en la seva diversitat.

27. La Comissió hauria d'elaborar una visió concreta i realista de la UE en el seu camí cap al desenvolupament sostenible en els pròxims cinquanta anys. Aquesta visió s'hauria d'elaborar de forma participativa i hauria de definir els principals objectius a llarg termini i descriure les fases i els passos intermedis per assolir-los.

28. Els Estats membres tenen una funció clau per orientar la comunicació cap al nivell més adequat.

29. En relació amb l'important paper dels àmbits local i regional per a l'assoliment del desenvolupament sostenible i l'acumulació de capital social, l'objectiu general és formar en les zones urbanes i rurals comunitats sostenibles en què els ciutadans no sols visquin i treballin sinó que crein conjuntament una qualitat de vida elevada. Han de continuar enfortint-se i promovent-se plantejaments com el de l'Agenda Local 21 i altres processos amb àmplia participació pública. S'ha de convidar els ajuntaments i les ciutats a signar i a aplicar els Compromisos d'Ålborg. Aquestes activitats haurien de comptar amb el suport de xarxes de nivells diversos.

30. En aquest sentit, es convida la Comissió a definir possibles opcions per promoure la «Campanya de ciutats sostenibles europees», que permeti l'intercanvi de bones pràctiques, entre elles l'elaboració de criteris, d'indicadors i d'instruments de qualitat com ara les avaluacions d'impacte. Anualment, es concediran premis a les millors iniciatives de desenvolupament sostenible de les autoritats regionals i locals. La Comissió demanarà a les altres institucions i organismes de la UE propostes sobre la millor manera d'organitzar-ho.

31. Els dirigents empresarials i altres parts importants interessades, incloses les organitzacions de treballadors i organitzacions no governamentals, haurien d'iniciar urgentment, juntament amb els dirigents polítics, una reflexió sobre les orientacions necessàries per al desenvolupament sostenible a mitjà i llarg termini i proposar reaccions ambicioses en l'àmbit de l'activitat econòmica que vagin més enllà dels requisits legals mínims. La Comissió presentarà l'any 2007 una proposta per fomentar aquest procés. D'acord amb l'Aliança europea per a la responsabilitat social de les empreses, s'haurien d'incrementar la presa de consciència i el coneixement de la responsabilitat social i ambiental de les empreses.

32. La UE celebra les iniciatives de la societat civil que es proposen incrementar la identificació amb el desenvolupament sostenible i intensificarà consegüentment el diàleg amb les organitzacions i plataformes pertinents que poden oferir un assessorament valuós en cridar l'atenció sobre les repercussions probables de les polítiques actuals per a les generacions futures. Així mateix, en aquest context la UE seguirà promovent la plena aplicació del Conveni d'Àrhus sobre l'accés a la informació, la participació del públic en la presa de decisions, i l'accés a la justícia en matèria de medi ambient.

Aplicació, controls i seguiment

33. La Comissió presentarà cada dos anys (començant el setembre del 2007) un informe de situació sobre l'aplicació de l'EDS a la UE i als Estats membres, que inclourà les prioritats, les orientacions i les actuacions per al futur. Pel que fa al seguiment a nivell de la UE, a fi d'analitzar la situació referent als reptes descrits anteriorment, la Comissió es basarà en un ampli conjunt d'indicadors del desenvolupament sostenible, tenint en compte l'informe de seguiment del desenvolupament sostenible d'EUROSTAT, que s'haurà d'actualitzar cada dos anys, així com les dades científiques més recents, i en l'evolució relativa a les activitats principals de la UE (estratègies, plans d'acció, legislació).

34. Per tal de garantir una cobertura àmplia i en profunditat de la complexitat del desenvolupament sostenible, els indicadors s'hauran de desenvolupa-

par amb el nivell de detall adequat per garantir una avaluació correcta de la situació en relació amb cada problema particular.

35. En cooperació amb els Estats membres a través del grup de treball sobre indicadors del desenvolupament sostenible, la Comissió continuarà desenvolupant i revisant els indicadors per tal d'incrementar-ne la qualitat i la comparabilitat, així com la rellevància per a l'EDS revisada de la UE, tenint igualment en compte altres iniciatives sobre indicadors i centrant-se en els que destaquen com a més necessaris.

36. Com a molt tard l'any 2007, i periòdicament amb posterioritat en aquesta data, el Consell examinarà els progressos registrats en relació amb els indicadors del desenvolupament sostenible i considerarà la possibilitat d'aprovar un conjunt limitat d'indicadors per supervisar l'EDS de la UE i a efectes de comunicació.

37. Pel que fa al nivell nacional, l'informe de situació de la Comissió es basarà en les actuacions dels Estats membres per aplicar l'EDS de la UE i en els resultats que presentin les revisions *inter pares*. Cada Estat membre nomenarà un representant que actuarà com a punt de referència de l'EDS amb facultats per proporcionar, com a molt tard el juny del 2007 (i a partir d'aleshores cada dos anys), els elements necessaris sobre els avenços a escala nacional de conformitat amb les estratègies nacionals de desenvolupament sostenible, tenint en compte quan escaigui l'evolució a nivell subnacional. També s'utilitzarà de la millor manera possible la informació pertinent d'altres informes dels Estats membres.

38. Sobre la base de l'informe de situació de la Comissió i de les aportacions del Consell, el Consell Europeu de desembre hauria d'estudiar cada dos anys (començant l'any 2007) els avenços realitzats així com les prioritats i oferir orientacions generals sobre les polítiques, les estratègies i els instruments per al desenvolupament sostenible, tenint en compte les prioritats de l'Estratègia de Lisboa per al creixement i l'ocupació. D'aquesta manera, els resultats de l'EDS de la UE poden contribuir al treball en el context de Lisboa, també sobre les directrius integrades, i permetre tractar coherentment assumptes transversals com el canvi climàtic, l'eficiència energètica, l'envelliment de la població i la cohesió social.

39. S'invitarà el Parlament Europeu a aportar punts de vista en el context de la futura revisió dels progressos i a intervenir, en estreta cooperació amb el Consell i la Comissió, per aconseguir que l'EDS de la UE obtingui el més ampli suport possible. El Parlament Europeu també podria proporcionar un enllaç amb els parlaments nacionals. El Comitè Econòmic i Social Europeu (CESE) hauria de dur a terme un paper actiu per suscitar la identificació, entre altres coses, com a catalitzador per estimular el debat a escala de la UE, i se'l convida-

rà a elaborar elements que puguin integrar-se en l'informe de situació biennal de la Comissió, inclosa la recopilació de millors pràctiques dels seus membres. El Comitè de les Regions podria servir d'enllaç amb els nivells subnacional i local.

40. Els Estats membres que elaborin les seves primeres estratègies nacionals de desenvolupament sostenible les haurien de tenir a punt el mes de juny del 2007. Les revisions posteriors d'ENDS s'haurien d'efectuar tenint en compte l'EDS revisada de la UE, per tal que aquelles i aquesta concordin i siguin coherents i es donin suport recíprocament, tenint en compte les circumstàncies específiques dels Estats membres.

41. Les revisions voluntàries de les estratègies nacionals de desenvolupament sostenible per homòlegs s'haurien d'iniciar l'any 2006 amb un primer grup d'Estats membres. Haurien d'intervenir-hi funcionaris i parts interessades d'altres Estats membres, incloses les comissions nacionals de desenvolupament sostenible, i, si escau, observadors internacionals. Les revisions *inter pares* podrien centrar-se en el conjunt de les estratègies o en temes específics. També haurien de servir per assenyalar exemples de polítiques encertades i de bones pràctiques. La següent ronda de revisions *inter pares* podria iniciar-se el 2007 amb el següent grup d'Estats membres. Les revisions *inter pares* podrien comptar amb el suport de dades científiques procedents d'avaluacions exteriors.

42. Els Estats membres podrien recórrer a la Xarxa Europea per al Desenvolupament Sostenible a fi de facilitar l'intercanvi de bones pràctiques i d'experiències. Aquesta podria reunir punts de vista sobre determinats temes i assumptes prioritaris per tal que els Estats membres puguin debatre'ls amb vista a exemplificar i a documentar les polítiques encertades i les bones pràctiques. Aquesta xarxa també podria utilitzar-se per potenciar la integració dels assumptes de DS, la integració vertical i la coherència entre els nivells de la UE, nacionals i subnacionals de la definició de polítiques.

43. Els Estats membres s'haurien de plantejar l'enfortiment dels consells consultius nacionals per al desenvolupament sostenible en què participen representants de múltiples parts interessades o, allà on no existeixin, plantejar-se'n la creació, per tal d'estimular el debat informat, prestar assistència en l'elaboració de les estratègies nacionals de desenvolupament sostenible i contribuir als informes de situació nacional i de la UE. L'objectiu dels consells nacionals per al desenvolupament sostenible és augmentar la participació de la societat civil en matèria de desenvolupament sostenible i contribuir a vincular millor els diferents nivells d'actuació, recorrent en particular a la seva xarxa de consells consultius europeus sobre el medi ambient i el desenvolupament sostenible.

44. Les institucions de la UE haurien de millorar la coordinació interna de les seves polítiques en els diferents sectors. El Consell d'Assumptes Generals

hauria d'encarregar-se de la coordinació horitzontal de l'EDS de la UE, mentre que les altres formacions del Consell haurien de verificar-ne la posada en pràctica en els seus àmbits de responsabilitat respectius. En revisar els progressos registrats, el Consell hauria de considerar diferents opcions sobre les maneres de reforçar en major mesura el seu treball per tal d'aconseguir l'aplicació adequada de l'EDS de la UE.

45. Com a molt tard abans de finals del 2011, el Consell Europeu decidirà quan caldrà iniciar una revisió completa de l'EDS de la UE.

Publicacions del consell assessor per al desenvolupament sostenible de catalunya (CADS)¹

Amb l'objectiu de difondre el coneixement i la sensibilització sobre el desenvolupament sostenible, el CADS disposa d'un pla editorial que consta de diverses col·leccions:

Monografies del CADS

Informes periòdics i altres documents de rellevància, elaborats pel CADS.

Aportacions a l'Agenda 21 de Catalunya. El compromís de Catalunya per a un futur sostenible. Fase d'informació (febrer-juny 2001).

Informe sobre l'evolució de l'estat del medi ambient a Catalunya. 1 (aire, aigües continentals i residus).

Informe sobre l'evolució de l'estat del medi ambient a Catalunya. 2 (Litoral, Biodiversitat, Sòl i territori).

Papers de Sostenibilitat

Documents de referència sobre desenvolupament sostenible.

Núm. 1. *Governança sostenible. Aspectes institucionals i de procediment de la sostenibilitat a la Unió Europea. Fòrum Consultiu Europeu sobre Medi Ambient i Desenvolupament Sostenible.*

Núm. 2. *Governance for Sustainable Development. Barcelona Workshop, April 18-19, 2002.*

Núm. 3. *Estratègia de la Unió Europea per a un Desenvolupament Sostenible.*

Núm. 4. *D'una Terra a un món. Recapitulació de la Comissió Mundial sobre el Medi Ambient i el Desenvolupament.*

¹ Llista de les publicacions del CADS actualitzada l'1 de gener de 2009

Núm. 5. *Strategies for Sustainable Development. Roles & Responsibilities along the Global-local Axis. Barcelona Workshop. June 12-13, 2003.* (text en anglès)

Núm. 6. *Principis directors per al desenvolupament territorial sostenible del continent europeu. Consell d'Europa.*

Núm. 7. *Institutions for Sustainable Development. Institucions per al Desenvolupament Sostenible. Barcelona Workshop. June 14-14, 2004.*

Núm. 8. CONSELL D'EUROPA. *Conveni Europeu del Paisatge.*

Núm. 9. *Documents de la Conferència sobre el Conveni Europeu del Paisatge en ocasió de la seva entrada en vigor. Estrasburg, 17 de juny de 2004.*

Núm. 10. *Orientacions bàsiques per a la sostenibilitat del turisme europeu. Comunicació de la Comissió al Consell, al Parlament Europeu, al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions.*

Núm. 11. *Directiva marc de l'aigua de la Unió Europea.*

Núm. 12. TORRES i GRAU, Pere. *Governança per al desenvolupament sostenible: de la teoria a la pràctica.*

Núm. 13. CAPDEVILA, Laia; GÓMEZ, Aglaia i GÓMEZ, Dani (coords.) *Canvi climàtic i crisi energètica: solucions comunes. Documents de les jornades organitzades per OCEAS.*

Documents de Recerca

Síntesi d'alguns dels estudis encarregats pel CADS.

Núm. 1. QUERALT i BASSA, Arnau; CAZORLA i CLARISÓ, Xavier. *Els Consells nacionals sobre medi ambient i desenvolupament sostenible. Aspectes introductoris.*

Núm. 2. *La governança per al desenvolupament sostenible a Catalunya. Conceptes, requeriments institucionals i elements d'anàlisi.*

Núm. 3. CAZORLA i CLARISÓ, Xavier; TÀBARA, Joan David. *Innovació metodològica i institucional en la planificació participativa de l'aigua. Avaluació integrada i aprenentatge social per a la sostenibilitat.*

Núm. 4. *Interrelació entre variables demogràfiques i variables ambientals. Demografia, poblament, mobilitat i modes de vida: Variables d'interès per al medi ambient i el desenvolupament sostenible.*

Núm. 5. *Governance for Sustainable Development in Catalonia. Concepts, institutional requirements and analytic elements. La gobernanza para el desarrollo sostenible. Conceptos, requerimientos institucionales y elementos de análisis.*

Núm. 6. PRATS i CATALÀ, Joan. *Estratègies per al desenvolupament sostenible. Lliçons de l'experiència internacional. Estrategias para el desarrollo sostenible. Lecciones de la experiencia internacional. Strategies for Sustainable Development. Lessons from the International Experience.*

Núm. 7. MAYOR FARGUELL, Xavier; QUINTANA LOZANO, Vanesa; BELMONTE ZAMORA, Ricard. *Aproximació a la petjada ecològica de Catalunya. Aproximación a la huella ecológica de Catalunya. An Approximation to the Ecological Footprint of Catalonia.*

Núm. 8. CAMPILLO i BESSES, Xavier; FONT i FERRER, Xavier. *Avaluació de la sostenibilitat del turisme a l'Alt Pirineu i Aran.*

Núm. 9. LERGA FELIP, Maura. *Resolució de conflictes socials de component ambiental. Elements introductoris.*

Núm. 10. PRATS, Joan i TORRES, Pere (dir.); BATLLEVELL, Marta (co-ord.). *Avaluació de l'Impacte Regulatori: Pràctica internacional i aplicabilitat a Catalunya. Evaluación del Impacto Regulatorio: Práctica internacional y aplicabilidad en Catalunya. Regulatory Impact Assessment: International practices and applicability in Catalonia.*

Núm. 11. FORÉS, Elisenda; SEUBAS, Judit i TORNÉ, Olga. *Catalunya estalvia aigua.*

Núm. 12. FERRAN i MÈLICH, Antoni. *Una iniciativa innovadora en l'ordenació del territori: El Pla Director Supramunicipal de Sostenibilitat de la Mancomunitat de Municipis de l'Alt Penedès*

Núm. 13. MAYOR i FARGUELL, Xavier. *Connectivitat ecològica: elements teòrics, determinació i aplicació. Importància de la connectivitat ecològica com a instrument de preservació de l'entorn i d'ordenació del territori a Catalunya.*

Núm. 14. TÀBARA, J. David. *Percepció pública i política del canvi climàtic a Catalunya.*

Documents Internacionals

Textos rellevants en matèria de medi ambient i desenvolupament sostenible d'àmbit internacional. L'any 2001, el CADS va reprendre l'edició d'aquesta col·lecció, iniciada pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat, en la qual s'havien publicat 7 volums.

Núm. 8. *Els reptes de l'aplicació de la Directiva sobre avaluació ambiental estratègica. Les regions europees davant de la Directiva 2001/42/CE del Parlament Europeu i del Consell, relativa a l'avaluació dels efectes de determinats plans i programes sobre el medi ambient.*

Núm. 9. CONSELL D'EUROPA. *Conveni Europeu del Paisatge*.

Núm. 10. *Els acords de Johannesburg. Declaració de Johannesburg sobre Desenvolupament Sostenible. Pla d'aplicació de les decisions de la Cimera Mundial sobre Desenvolupament Sostenible. Declaració de Gauteng*.

Núm. 11. *Declaració de la Conferència de les Nacions Unides sobre el Medi Ambient Humà. Estocolm, juny de 1972*.

Núm. 12. *Medi Ambient 2010: el futur és a les nostres mans. Programa d'acció per al medi ambient a Europa a començaments del segle XXI*.

Núm. 13. *Canvi climàtic 2001. III Informe del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC)*.

Núm. 14. *Un món sostenible és possible. Fòrum global dels pobles. Declaració de la societat civil. Johannesburg, 24 d'agost – 3 de setembre de 2002*.

Núm. 15. *Conveni sobre l'accés a la informació, la participació del públic en la presa de decisions i l'accés a la justícia en matèria de medi ambient (Conveni d'Àrhus). Directiva 2003/4/CE i Directiva 2003/35/CE del Parlament Europeu i del Consell*.

Núm. 16. *Aspectes econòmics del canvi climàtic. Resum executiu*

Núm. 17. *IV informe d'avaluació de l'IPCC. Base científica, impactes, adaptació i mitigació*.

Informes del CADS

Núm 1 (TI). *Informe sobre el Canvi Climàtic a Catalunya*. (Text íntegre).

Núm. 1 (RE). *Informe sobre el Canvi Climàtic a Catalunya. Resum executiu*. (Textos en català, castellà i anglès).

Núm. 1 (CD). *Informe sobre el Canvi Climàtic a Catalunya*. CD ROM amb el text íntegre i el resum executiu.

Núm. 2. *La Directiva Marc de l'Aigua a Catalunya. Conceptes, reptes i expectatives en la gestió dels recursos hídrics. La Directiva Marco del Agua en Catalunya. The Water Framework Directive in Catalonia*. (Llibre en català. CD ROM amb els textos català, castellà i anglès).

Núm. 3. *Una estratègia de desenvolupament sostenible per a l'Euroregió Pirineus-Mediterrània: orientacions bàsiques*. (Llibre en català. CD ROM amb els textos castellà, francès i anglès).

Núm. 4. *Turisme sostenible: experiències europees aplicables a Catalunya*. (Llibre en català. CD ROM amb els textos castellà, francès i anglès).

Núm. 5. *Informe per a la millora de la gestió dels purins porcins a Catalunya*. 2008 (Llibre en català. CD ROM amb els textos català i castellà.).

Núm. 6. *RISKCAT. Els riscos naturals a Catalunya. Informe executiu. Los riesgos naturales en Cataluña. Natural Risks in Catalonia*. (Textos en català, castellà i anglès. El CD annex conté set informes d'expertesa temàtics, un informe sobre el marc jurídic i una base de dades).

Memòria del CADS

Memòria institucional del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya

Memòria 2001-2003

Memòria 2004-2005

Memòria 2006-2007

Coedicions

Informe Planeta Viu (coeditat amb Unescocat i Angle Edicions).

Altres publicacions

X un bon clima. Manual per a fer minvar el canvi climàtic i sobre com adaptar-s'hi.

X un bon clima. Calculadora de carboni. Una guia d'acció contra el canvi climàtic.

Si teniu interès en alguna d'aquestes publicacions, podeu consultar-ne el text al nostre web

<http://www.gencat.cat/cads>

o bé podeu posar-vos en contacte amb nosaltres

Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (CADS)

Avinguda Sarrià 30, 1r 3a
08029 Barcelona
Tel. (+34) 93 363 38 67
Fax. (+34) 93 410 09 39
a/e: cads.vicepresidencia@gencat.cat

L'Estratègia revisada de la Unió Europea per a un desenvolupament sostenible (EDS) va ser aprovada pel Consell Europeu del mes de juny de 2006, després d'un procés de revisió i posada al dia de l'Estratègia adoptada a Göteborg el 2001.

L'EDS revisada estableix una estratègia única i coherent sobre la manera en què la UE pot assumir més eficaçment el seu compromís a llarg termini de respondre als reptes que planteja el desenvolupament sostenible, i resulta complementària a l'Agenda de Lisboa per al creixement i l'ocupació. S'hi reitera la necessitat d'una solidaritat generalitzada i es reconeix la importància d'intensificar la col·laboració amb altres països socis de fora de la UE, inclosos aquells països de ràpid desenvolupament que tindran una incidència important en el desenvolupament sostenible mundial.

L'estratègia estableix objectius i accions concretes per a set reptes prioritari: canvi climàtic i energia neta; transport sostenible; consum i producció sostenible; conservació i gestió dels recursos naturals; salut pública; inclusió social, demografia i fluxos migratoris; reptes de la pobresa i el desenvolupament sostenible a tot el món. Així mateix, reconeix la rellevància de les polítiques transversals que contribueixen a la societat del coneixement, com són l'educació, la formació, i la recerca i desenvolupament, per al desenvolupament sostenible.

Paraules clau: Estratègia de desenvolupament sostenible, Unió Europea, Cimera de Göteborg, Agenda de Lisboa.

**Consell Assessor
per al Desenvolupament Sostenible**

**Generalitat de Catalunya
Departament de la Vicepresidència**

